

Zaaknummer: 496742

LEADER Zuidwest-Drenthe

Datum	23 april 2015
Behandelaar	Mylotte Huisjes afdeling Bouwen en Wonen 0593 53 94 91
Portefeuillehouder	Wethouder Bent
Besluitvormend orgaan	Gemeenteraad
Overleg gepleegd met	☒ financieel adviseur AZ Henk Heijnen ☐ personeelsconsulent AZ ☐ medewerker bestuur en juridische zaken AZ ☐ afdeling ☒ naam medewerker Iris Zwartkruis ☐ inspraak/adviesorgaan

Financiële gevolgen

Exploitatielasten	€ 20.000,00 (vijf jaar lang) product 8.7045 cat. 42.150
Investering	€
Kapitaallasten	€

Dekking:

		Ten laste van:	Naam reserve:	Stand na verwerking:
Incidenteel	€		x	x
Structureel (exploitatie- en kapitaallasten)	€		x	x
Reserve	€ 100.000,00		Reserve Leefbaarheid	€ 2.267.914

Meerjarenbegroting:

Reserve Leefbaarheid	
2016	€ 20.000,00
2017	€ 20.000,00
2018	€ 20.000,00
2019	€ 20.000,00
2020	€ 20.000,00

Toelichting

1. Aanleiding/Voorgeschiedenis

In het coalitieakkoord Midden-Drenthe 2014-2018 staat beschreven dat recreatie en toerisme een belangrijke economische tak vormt voor de gemeente: *‘De bedrijven in onze gemeente hebben een belangrijke functie als werkgever. Voldoende werkgelegenheid is een algemeen belang, van grote betekenis voor de hele gemeente, nu en in de toekomst. Daarbij komt dat deze bedrijfstak er ook voor eigen inwoners aan bijdraagt dat Midden-Drenthe een levendige plattelandsgemeente is.’*

Niet alleen campings, attractieparken, hotels, zwembaden en bungalowparken hebben belang bij een goede, gezonde recreatie en toerismeklimaat. Geconstateerd kan worden dat recreatie en toerisme voor de leefbaarheid in het landelijk gebied in Midden-Drenthe essentieel is. Veel winkels en voorzieningen in de (kleinere) dorpen hebben geen bestaansrecht zonder de bestedingen van de toeristen. Toeristische bestedingen zijn dus ook van belang voor het leefklimaat van de eigen inwoners. Onder andere de detailhandel, bouw en dienstensector zijn voor een deel afhankelijk van toeristische bestedingen.

De economische situatie vraagt juist nu om actief beleid van de gemeenten. Behoud van werkgelegenheid gaat niet vanzelf. De groei van het toerisme stagneert. Met name de verblijfsrecreatie heeft het moeilijk door grote (prijs)concurrentie en teveel van hetzelfde qua aanbod. De recreatiesector moet er in haar volle breedte alles aan doen om zijn economische vitaliteit te behouden. Het accent komt minder te liggen op groei en meer op verbetering van het bestaande aanbod.

Zuidwest-Drenthe LEADER gebied

De provincie Drenthe heeft Zuidwest-Drenthe toegewezen als potentieel LEADER gebied, omdat in dit gebied de vrijetijdssector sterk onder druk staat. LEADER is een Europese subsidieprogramma die de regionale ontwikkeling stimuleert. Samen met de gebiedspartners uit de Samenwerkingsagenda Zuidwest-Drenthe (provincie Drenthe, gemeente Hoogeveen, Meppel, de Wolden, Westerveld en Midden-Drenthe) zetten we in op het verwerven van een LEADER subsidie. Daarbij ligt de focus op een kwalitatieve verbeterslag van de vrijetijdseconomie in Zuidwest-Drenthe. Voor de periode juli 2015 tot en met juli 2022 is maximaal € 2,4 miljoen aan (EU) middelen beschikbaar voor dit gebied.

Lokale Actiegroep (LAG)

Om een goede en breed gedragen aanvraag in te dienen, is er voor gekozen om een Lokale Actiegroep (LAG) samen te stellen. De LAG bestaat uit de volgende partijen:

- 3x recreatieondernemer
- 1x Marketing Drenthe
- 1x natuurbeherende organisatie
- 1x landbouworganisatie
- 2x dorpsbelang
- 1x Recreatieschap Drenthe
- 1x gemeente (namens alle gemeenten)
- 1x provincie Drenthe

Vanuit alle vijf gebieden (gemeenten) heeft iemand zitting in de LAG (namens Midden-Drenthe een recreatieondernemer en iemand van dorpsbelangen). Daarnaast is er door de provincie een LAEDER-coördinator aangesteld die de LAG adviseert en is er een bestuurlijk adviseur namens alle gemeenten.

Lokale Ontwikkelstrategie (LOS): *Be good and tell it*

De LAG heeft in samenwerking met de (resterende) gemeenten en de provincie een Lokale Ontwikkelstrategie (LOS) opgesteld wat dient als onderbouwing van de aanvraag. In deze LOS staan onder andere een gebiedsanalyse, een potentiële strategie, een activiteitenplan en de organisatie en financiering beschreven.

De strategie in de LOS bestaat uit twee lijnen:

- ***Be good:*** kennisontwikkeling en investeringskapitaal voor kwaliteitsverbetering bedrijven (ook investeren in stenen).
- ***Tell it:*** projecten die de vrijetijdseconomie in Zuidwest-Drenthe naar buiten toe vertegenwoordigen o.a. samenwerking, netwerken, promotie- en marketing, digitale infrastructuur, aanbod evenementen.

De volledige LOS is te vinden als bijlage bij dit voorstel.

2. Voorstel

Om in aanmerking te komen voor LEADER-gelden dienen de provincie en gemeenten ook financieel bij te dragen. In totaal wordt per gemeente een bijdrage van € 100.000,00 gevraagd.

Gehele financiering

Indien Zuidwest-Drenthe aangewezen wordt als LEADER gebied, is er maximaal € 2,4 miljoen aan EU LEADER middelen beschikbaar voor de gehele periode. Dit is ongeveer € 340.000,00 per jaar. Van deze middelen moet een deel gereserveerd worden voor kosten in verband met werving en selectie van projecten / procesgeld. Hiervoor is een stelpost opgenomen van € 50.000,00 per jaar. De loonkosten van de LEADER-coördinator komen voor rekening van de provincie.

Beide onderdelen (*Be Good en Tell It*) kunnen gebruik maken van LEADER middelen. Hierbij gelden verschillende spelregels, zie de LOS voor het totale overzicht. Met name de

kwaliteitsimpuls vraagt om forse investeringen. Een groot deel van de middelen wordt daarom hier aan besteed. Tegelijkertijd is het van groot belang dat partijen samenwerken aan een aanprekend en afwisselend aanbod van recreatieve en toeristische mogelijkheden (gemeenschappelijke projecten).

Voor de gemeenschappelijke projecten (*Tell it*) is uitgegaan van een jaarlijkse besteding van € 400.000,- waarbij € 100.000,- wordt bijgedragen vanuit de EU LEADER middelen. Dit betekent dat er per jaar ($3,5 - 1 =$) € 250.000,- EU LEADER middelen beschikbaar zijn voor investeringen in de beoogde kwaliteitsimpuls (*Be good*).

De vertaling van deze insteek vraagt van de betrokken partijen om de volgende financiële dekking in de komende LEADER periode (periode van zeven jaar, bedragen in euro, betreft de maximale bijdragen):

Betreft	Investerings jaarlijks kwaliteitsimpuls Be Good		Gezamenlijke projecten jaarlijks Tell It		Proces- geld per jaar	Totaal per jaar	Totaal gehele LEADER periode	Bijdragen in % (afgerond)
private bijdragen	55%	371.429	27%	100.000		471.429	3.300.000	40%
EU LEADER	25%	172.857	27%	100.000	70.000	342.857	2.400.000	30%
provincie	20%	135.714	27%	100.000	50.000	285.714	2.000.000	24%
gemeenten			19%	71.429		71.429	500.000	6%
TOTALEN		680.000		371.429	120.000	1.171.429	8.200.000	100%

Waar overheden subsidie beschikbaar stellen is het logisch dat er eigen worden gesteld aan de besteding van deze middelen. Deze voorwaarden zijn in de (bijgaande) LOS weergegeven.

Financiering Midden-Drenthe

De betrokken overheden wordt gevraagd om bovenstaande cofinanciering op te nemen in de begrotingen. Het is aan elke gemeente hoe en wanneer ze het bedrag van € 100.000,00 subsidiëren. Midden-Drenthe kiest voor een splitsing van vijf jaar en te starten vanaf 2016, omdat naar verwachting dan de projecten beginnen te starten. 2021 en 2022 staan vooral in het teken van afronding van projecten. Voor Midden-Drenthe stellen we de volgende verdeling voor qua financiering:

2016: € 20.000,00
 2017: € 20.000,00
 2018: € 20.000,00
 2019: € 20.000,00
 2020: € 20.000,00

Deze kosten worden gedekt uit de Reserve Leefbaarheid (saldo is hiervoor toereikend).

Resultaat

Door de bijdrage van totaal € 100.000,00 per gemeente kan er € 2,4 miljoen aan LEADER-gelden binnengehaald worden; wat resulteert in een totale investering in het gebied van € 8,2 miljoen.

De inzet van LEADER in Zuidwest-Drenthe is geslaagd wanneer:

- Er enthousiast nieuwe ideeën en initiatieven ontwikkeld worden door de beoogde doelgroepen waarbij verschillende partijen / sectoren elkaar weten te vinden;
- Een goedgeorganiseerde laagdrempelige katalysator / LEADER coördinator partijen adequaat begeleidt, weet te inspireren en samenwerking in de streek bevordert;
- De betrokken ondernemers / partijen / instanties / overheden doelbewust en met vertrouwen hun schaarse middelen beschikbaar stellen voor de benodigde (co-)financiering;
- De economische vitaliteit in het gebied een impuls krijgt en de werkgelegenheid in de vrijetijdseconomie gestimuleerd wordt en minstens stabiel blijft.

Dit resulteert in de volgende projecten:

- tenminste 20 (advies)trajecten om tot goede plannen te komen en kennis te delen (kennisontwikkeling);
- tenminste 20 initiatiefnemers hebben met behulp van LEADER geïnvesteerd in een kwaliteitsimpuls dag-/verblijfsrecreatie;
- 5 initiatieven ten behoeve van goede digitale infrastructuur zowel qua vindbaarheid van het toeristisch-recreatieve aanbod als daadwerkelijk bereik in het gebied;
- 8 nieuwe initiatieven ten behoeve van een uitgebreid en afwisselend aanbod aan activiteiten en evenementen;
- een gezamenlijk project van stakeholders ten behoeve van marketing en promotie van het gebied op basis van een duidelijke structuur, goede samenwerking en bundeling van beschikbare middelen;
- 5 projecten ter versterking van de samenwerking en kennisuitwisseling;
- 5 initiatieven ten behoeve van productontwikkeling;
- 3 nieuwe diensten/innovaties;
- 3 arrangementen/cross-overs.

Deze bovenstaande projecten dragen bij aan onze gezamenlijke doelstelling: meer bezoekers naar Zuidwest-Drenthe trekken die meer geld uitgeven, langer blijven en vaker terugkomen. Dit versterkt de lokale economie en draagt bij aan behoud van voorzieningen in de plattelandskernen. De ambitie is dat de werkgelegenheid in de vrijetijdseconomie stabiliseert of licht gaat groeien.

3. Vervolg en communicatie

De Lokale Ontwikkelstrategie (LOS) is verstuurd naar het landelijk selectiecomité voor een advies. De LOS dient als basis voor de invulling van het LEADER-programma in Zuidwest-Drenthe.

Indien Zuidwest-Drenthe definitief als LEADER gebied wordt aangewezen, gaat de LEADER-coördinator samen met de LAG ondernemers actief informeren en stimuleren om gebruik te maken van de LEADER gelden.